

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

ในบทนี้จะได้สรุปสาระสำคัญทั้งหมดของการวิจัย ซึ่งได้แก่วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยโดยสังเขป ผลการวิจัยที่สำคัญ การอภิปราย และขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาปัจจุบันในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๑๔ ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากร ประชากรที่ใช้เพื่อสำรวจข้อมูล เป็นบุคลากรที่ทำการสอนและทำหน้าที่เกี่ยวกับอยู่ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมที่เปิดสอนโดยใช้อัตถุตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๑๔ จำนวน ๒๐ โรงเรียน ซึ่งได้แก่

๑.๑ ผู้บริหาร โรงเรียน ได้แก่ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยฯ ฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยฯฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยฯฝ่ายธุรการ โรงเรียนละ ๔ คน รวม ๘๐ คน

๑.๒ หัวหน้าสาขาวิชาหรือหัวหน้าหมวดวิชา ๔ หมวดวิชา ได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย หัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปะศึกษา และหัวหน้าหมวดวิชาชีพหรือศิลปปฏิบัติ โรงเรียนละ ๕ คน รวม ๑๒๐ คน

๑.๓ อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาใน ๘ หมวดวิชา โดยเลือกผู้
ตัวอย่างหมวดวิชาละ ๒ คน โรงเรียนละ ๑๖ คน รวม ๓๒๐ คน

๑.๔ เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่แนะแนว เจ้าหน้าที่ทะเบียน
เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ฝ่ายละ ๑ คน โรงเรียนละ ๔ คน
รวม ๔๐ คน

รวมประชากรทั้งสิ้นโรงเรียนละ ๓๒ คน เมื่อรวม ๒๐ โรงเรียน เป็น
จำนวน ๖๔๐ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจข้อมูล ซึ่ง
ประกอบด้วยคำถามแบบตรวจสอบและมาตราส่วนประมาณค่า นอกจากนั้นได้สอบถาม
ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากหัวหน้าหมวดวิชา และปัญหาที่เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ประสบในการ
ปฏิบัติงาน รวมแบบสำรวจทั้งหมด ๑๔ ชุด คือ

แบบสำรวจที่ ๑ สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารทุกคนตอบแบบ
สอบถามชุดเดียวกัน

แบบสำรวจที่ ๒ สำหรับหัวหน้าสายวิชาหรือหัวหน้าหมวดวิชาทุก
หมวดวิชาตอบแบบสอบถามชุดเดียวกัน

แบบสำรวจที่ ๓ - ๑๐ สำหรับอาจารย์ผู้สอนในแต่ละหมวดวิชา
๘ หมวด แบบสอบถามแต่ละชุดแตกต่างกันตามสาระสำคัญของแต่ละหมวดวิชา

แบบสำรวจที่ ๑๑ - ๑๔ สำหรับเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ คือ เจ้าหน้าที่
แนะแนว ทะเบียน วัดผลการศึกษา และห้องสมุด

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ส่งแบบสำรวจไปยังบุคลากรที่ทำหน้าที่
ต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ซึ่งใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับ
พุทธศักราช ๒๕๑๔ ซึ่งกระทำ ๓ ประการ คือ

๓.๑ นิสิตที่ทำการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ในเขตการศึกษาต่าง ๆ ช่วย
นำแบบสอบถามไปแจก และนำกลับมา

๓:๒ ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ และให้โรงเรียนส่งกลับทางไปรษณีย์

๓:๓ ส่งแบบสอบถามเข้าไปอีกทางไปรษณีย์ให้เฉพาะโรงเรียนที่ได้รับแบบสอบถามน้อย และให้โรงเรียนส่งกลับทางไปรษณีย์

แบบสำรวจที่ส่งไปทั้งหมด ๖๔๐ ฉบับ ส่งไปให้ผู้บริหาร โรงเรียน ๕๐ ฉบับ หัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ ๑๖๐ ฉบับ อาจารย์ผู้สอน ๓๒๐ ฉบับ และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ๕๐ ฉบับ ปรากฏว่าได้รับแบบสำรวจกลับคืนทั้งหมด ๖๐๓ ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒๑) แยกเป็นจากผู้บริหารโรงเรียน ๗๖ ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๐) - หัวหน้าหมวดวิชา ๑๕๔ ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๕๕) อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาต่างๆ ๒๙๗ ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๔๑) และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ๗๖ ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๐)

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเนนการดังนี้

๔.๑ หากค่าร้อยละในแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ใช้สัดส่วนของความถี่ในแบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามเป็นแบบ

ตรวจสอบ

๔.๓ หากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า

๔.๔ วิเคราะห์โดยสรุปข้อ เสนอแนะ เพิ่ม เติม และปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงาน ไว้ในตอนท้ายของการวิเคราะห์ปัญหาแต่ละตอน

สรุปผลของการวิจัย

ในการสรุปผลของการวิจัย ผู้วิจัยได้แยกปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้บริหาร โรงเรียน ได้ประสบ ปัญหาของหัวหน้าหมวดวิชา ปัญหาของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละหมวดและปัญหาของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ตามลำดับ

๑. ผู้บริหารโรงเรียน

๑.๑ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๗๖ คน มีวุฒิค่ากว่าปริญญาตรี ๑๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๓:๖๘) วุฒิปริญญาตรี ๔๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕๖:๕๘) และวุฒิปริญญาโท ๑๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๙:๓๔)

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันค่ากว่า ๑ ปี ๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕:๒๖) ๑ - ๓ ปี ๑๗ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๒:๓๗) ๓ - ๕ ปี ๒๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓๐:๒๖) ๕ ปีขึ้นไป ๓๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓๘:๒๑)

เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรใหม่ ๕๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๗:๑๑) และไม่เคยเข้าร่วมประชุม ๒๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓๒:๘๘)

๑.๒ การใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนประสบปัญหาที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ "ปัญหาหนัก" เรียงจากข้อที่มีปัญหามากในระดับสูงลงไปหาข้อที่มีปัญหามากรองลงไปตามลำดับ ดังนี้

ข้อ ๕ ความเพียงพอของหนังสือหลักสูตรและเอกสารชุดคู่มือประกอบหลักสูตร

ข้อ ๗ ความสอดคล้องของหลักสูตรหมวดวิชาชีพที่มีต่อความต้องการของนักเรียน

ข้อ ๑๐ ความเพียงพอของจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ

ข้อ ๘ การจัดโปรแกรมการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

๒. หัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ

๒.๑ หัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน จำนวน ๑๕๕ คน มีวุฒิค่ากว่าปริญญาตรี ๕๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓๗:๖๖) มีวุฒิปริญญาตรี ๘๘ คน

(คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑๘) และมีวุฒิปริญญาโท ๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๐)

ระยะเวลาที่ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาต่ำกว่า ๑ ปี ๑๐ คน

(คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๘) ๑ - ๓ ปี ๒๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๘) ๓ - ๕ ปี ๓๐

คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๘) และ ๕ ปีขึ้นไป ๕๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓๘)

เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ ๑๒๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๑๗) และไม่เคยเข้าร่วมประชุม ๒๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๓)

๒.๒ วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้อาจารย์ผู้สอนใช้มากที่สุด ได้แก่ การบรรยาย รองลงมาได้แก่ การฝึกทักษะและการฝึกปฏิบัติ

๒.๓ สถานที่สำหรับใช้ในการเรียนการสอนส่วนมากได้แก่ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ รองลงไปได้แก่ ห้องศิลปะศึกษา และห้องเรียนกับโรงฝึกงาน สำหรับวิชาพลาสมา วิทยาศาสตร์ ศิลปะศึกษา และศิลปะปฏิบัติ โรงเรียนส่วนมากมีห้องเฉพาะ ส่วนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ โรงเรียนส่วนมากใช้ห้องเรียนเป็นสถานที่สำหรับการเรียนการสอน

๒.๔ วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้อาจารย์ผู้สอนใช้มากที่สุด ได้แก่ การตรวจผลงาน รองลงมาได้แก่ การสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย

๒.๕ วิธีออกข้อสอบที่หัวหน้าหมวดวิชาใช้มากที่สุด ได้แก่ ให้ครูผู้สอนเป็นผู้ออกข้อสอบ รองลงมาได้แก่ ครูในหมวดวิชาพร้อมกับหัวหน้าหมวดวิชาด้วยกันออกข้อสอบ

๒.๖ การให้ระดับคะแนนที่หัวหน้าหมวดวิชาใช้มากที่สุดได้แก่ ให้ครูผู้สอนเป็นผู้ให้ระดับคะแนน รองลงมาได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้ให้ระดับคะแนน

๒.๗ การใช้หลักสูตรที่หัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ระดับ "ปัญหามาก" เรียงจากข้อที่มีปัญหามากในระดับสูงลงไปหาในระดับปัญหามากรองลงไปตามลำดับ แยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ ได้ดังนี้

หมวดวิชาภาษาไทย มี ๒ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ คือ
ข้อ ๑๔ การจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละ
รายวิชา

ข้อ ๑๓ ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน

หมวดวิชาสังคมศึกษา มี ๕ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ คือ
ข้อ ๑๓ ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน
ข้อ ๑๔ การจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละ
รายวิชา

ข้อ ๙, ๑๒ การเปิดสอนวิชาเลือกในหมวดวิชา กับความ
สอดคล้องของประมวลการสอนกับหลักสูตรใหม่
แต่ละรายวิชา

ข้อ ๑๐ ความเพียงพอของจำนวนครูกับจำนวนวิชาที่เปิดสอน
ในหมวด

หมวดวิชาพหุศึกษานามัย มี ๑ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ คือ

ข้อ ๑๐ ความเพียงพอของจำนวนครูกับจำนวนวิชาที่เปิดสอน
ในหมวด

หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ มี ๑ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ คือ

ข้อ ๑๒ ความรู้ความสามารถของครูในการจัดระดับคะแนน

หมวดวิชาคณิตศาสตร์ มี ๑ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ คือ

ข้อ ๑๕ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการของหมวดวิชา

หมวดวิชาภาษาอังกฤษ มี ๒ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ คือ

ข้อ ๑๓ ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน

ข้อ ๑๔ การจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละ
รายวิชา

หมวดวิชาศิลปศึกษา มี ๑ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ คือ

ข้อ ๑๓ ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน

หมวดวิชาตรีพหุหรือศิลปปฏิบัติ มี ๓ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ คือ

ข้อ ๑๓ ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน

ข้อ ๑๔ การร่วมกับกลุ่มในโรงเรียนจัดการประชุมสัมมนาหรือ
อบรมครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

ข้อ ๑๕ ความเพียงพอของเวลากับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา
ที่หลักสูตรกำหนดให้สอน

๓. อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ

๓.๑ อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนจำนวน ๒๕๗ คน
มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ๘๐ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๔) วุฒิปริญญาตรี ๒๐๕ คน
(คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๓๗) และวุฒิปริญญาโท ๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๕)

ระยะเวลาที่ทำการสอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่ำกว่า ๑ ปี
๔๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๑) ๑ - ๓ ปี ๓๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒๕) ๓ - ๕
ปี ๘๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๗) และ ๕ ปีขึ้นไป ๘๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๗)

เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการสอนในวิชา
ต่าง ๆ ตามหลักสูตรใหม่มาแล้ว ๑๓๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗๑) และไม่เคยเข้าร่วม
ประชุมอบรม ๑๒๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒๙)

๓.๒ วิธีสอนที่อาจารย์ผู้สอนทุกหมวดวิชาใช้มากที่สุดได้แก่การบรรยาย
รองลงมาได้แก่การฝึกทักษะ และการฝึกปฏิบัติ

๓.๓ วิธีวัดผลที่อาจารย์ผู้สอนในทุกหมวดวิชาใช้มากที่สุดได้แก่การ
ตรวจผลงาน รองลงมาได้แก่ การสอบข้อเขียนแบบอัตนัย ละเอียดประณีต และการสังเกต

๓.๔ วิธีออกข้อสอบที่อาจารย์ผู้สอนในทุกหมวดวิชาใช้มากที่สุดได้แก่
ครูผู้สอนเป็นผู้ออกข้อสอบเอง รองลงมาได้แก่ครูในหมวดวิชาร่วมกับหัวหน้าหมวดวิชา
ออกข้อสอบ

๓.๕ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมีแต่ไม่เพียงพอมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่มือหลักสูตร หนังสือหลักสูตรและแบบเรียน

๓.๖ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนในทุกหมวดวิชาตามหลักสูตรใหม่ส่วนมากมีแต่ไม่เพียงพอมากที่สุด ที่มีเพียงพอคือ หมวดวิชาศิลปะหรือศิลปปฏิบัติ และหมวดวิชาที่ขาดแคลนอุปกรณ์มากที่สุดได้แก่ หมวดวิชาภาษาไทย และหมวดวิชาคณิตศาสตร์

๓.๗ การใช้หลักสูตรที่อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ระดับปัญหามาก เรียงจากข้อที่มีปัญหามากในระดับสูงลงไปหาระดับปัญหามากรองลงไปตามลำดับ แยกได้ดังนี้

หมวดวิชาภาษาไทย มี ๔ ข้อ จากจำนวน ๑๑ ข้อ คือ

ข้อ ๙ การที่หลักสูตรกำหนดให้มีการฝึกทักษะทั้ง ๔ ในชั่วโมงการใช้ภาษาทุกคาบเวลา

ข้อ ๑ การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอนวิชาภาษาไทย

ข้อ ๕ ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า

ข้อ ๘ ความเพียงพอของหนังสืออ่านประกอบในวิชาวรรณคดีของนักเรียนที่ห้องสมุดบริการให้

หมวดวิชาสังคมศึกษา มี ๕ ข้อ จากจำนวน ๕ ข้อ คือ

ข้อ ๕ ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า

ข้อ ๓ เนื้อหาวิชาที่กำหนดให้ไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่ให้สอน

ข้อ ๑ การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอนวิชาสังคมศึกษา

ข้อ ๒ การสอนให้นักเรียนเข้าใจและรู้วิธีแก้ปัญหาของสังคม

หมวดวิชาพลานามัย มี ๑ ข้อ จากจำนวน ๘ ข้อ คือ

ข้อ ๔ การเปิดวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกในหมวดวิชา
พลาณานามัยให้ถูกต้องและเหมาะสมกับจำนวนบุคลากร
หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ มี ๓ ข้อ จากจำนวน ๕ ข้อ คือ

ข้อ ๕ ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า

ข้อ ๓ เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่สอน

ข้อ ๒ การใช้เครื่องมือประกอบการสอนวิทยาศาสตร์

หมวดวิชาคณิตศาสตร์ มี ๕ ข้อ จากจำนวน ๕ ข้อ คือ

ข้อ ๔ ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนก่อให้เกิด
ปัญหาในการเลือกเรียนแต่ละรายวิชา

ข้อ ๒ ความเพียงพอของเวลาที่ใช้ในการตรวจงานของ
นักเรียน

ข้อ ๑ การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอนวิชา
คณิตศาสตร์

ข้อ ๓ เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่สอน

ข้อ ๕ ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

หมวดวิชาภาษาอังกฤษ มี ๔ ข้อ จากจำนวน ๕ ข้อ คือ

ข้อ ๕ การประเมินผลให้ครบทั้ง ๔ ทักษะในวิชาภาษาอังกฤษ

ข้อ ๔ การจัดเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนสามารถ
นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อ ๕ ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า

ข้อ ๔ การบังคับให้นักเรียนสอบผ่านในแต่ละรายวิชาก่อนที่จะ
เรียนรายวิชาอื่นต่อไป

หมวดวิชาศิลปศึกษา มี ๓ ข้อ จากจำนวน ๕ ข้อ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์
ระดับปัญหามากเท่ากัน คือ ข้อ ๑ กับข้อ ๓

- ข้อ ๑ การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอนวิชา
ศิลปะศึกษา
- ข้อ ๓ เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่ใช้สอน
- ข้อ ๒ การเปิดสอนรายวิชาตามความถนัดและความสนใจ
ของนักเรียน

หมวดวิชาชีพหรือศิลปะปฏิบัติ มี ๔ ข้อ จากจำนวน ๕ ข้อ คือ

- ข้อ ๒ จำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนในแต่ละรายวิชา
- ข้อ ๓ การนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อ
การเรียนการสอน
- ข้อ ๕ ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนฝึกปฏิบัติใน
แต่ละรายวิชา
- ข้อ ๔ การเปิดสอนวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการ
ของท้องถิ่น

ในค่านิยมสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ แนะนำให้อาจารย์ผู้สอนใช้
ปรากฏว่าวิธีบรรยายเป็นวิธีที่หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้อาจารย์ผู้สอนใช้มากที่สุด
รองลงไปได้แก่การฝึกทักษะ และการฝึกปฏิบัติตามลำดับ และวิธีที่อาจารย์ผู้สอนใช้มาก
ที่สุดคือ การบรรยาย รองลงไปได้แก่การฝึกทักษะและการฝึกปฏิบัติ เช่นเดียวกัน

ในค่านิยมวัดผลหัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ แนะนำให้อาจารย์ผู้สอนใช้วิธี
การตรวจผลงานมากที่สุด รองลงไปได้แก่การสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย และ
วิธีวัดผลที่อาจารย์ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การตรวจผลงาน รองลงไปได้แก่การสอบข้อ
เขียนแบบอัตนัยและปรนัย เช่นเดียวกัน

ในค่านิยมออกข้อสอบที่หัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ
ให้ผู้สอนออกข้อสอบเอง รองลงไปได้แก่ครูในหมวดวิชาร่วมกับหัวหน้าหมวดวิชา
ออกข้อสอบ และมีบางครั้งที่มีคณะกรรมการของโรงเรียนและกรรมการของกลุ่มร่วม
ออกข้อสอบ

๔. เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน

๔.๑ เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนจากจำนวน ๓๖ คน มีวุฒิค่ากว่า
ปริญญาตรี ๑๖ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๕) ปริญญาตรี ๔๗ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘๔)
และปริญญาโท ๑๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๑)

ระยะเวลาที่ทำงานในหน้าที่นี้มาแล้ว ต่ำกว่า ๑ ปี ๑๕ คน
(คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๕) ๑ - ๓ ปี ๑๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐) ๓ - ๕ ปี
๑๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘) และ ๕ ปีขึ้นไป ๒๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๘)

เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตาม
หลักสูตรใหม่มาแล้ว ๔๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๑๖) และไม่เคย ๒๘ คน (คิดเป็น
ร้อยละ ๓๖.๘๔)

๔.๒ การใช้หลักสูตรที่เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในเกณฑ์
ระดับปัญหามาก เรียงจากข้อที่มีปัญหามากในระดับสูงลงไปหาระดับปัญหามากรองลง
ไปตามลำดับ แยกได้ดังนี้

เจ้าหน้าที่แนะแนว มี ๒ ข้อ จากจำนวน ๔ ข้อ คือ

ข้อ ๔ ความเพียงพอของจำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการ
แนะแนว

ข้อ ๕ การจัดเวลาให้การแนะแนวสำหรับนักเรียน

เจ้าหน้าที่ทะเบียน มีปัญหามากเท่ากัน ๒ ข้อ จากจำนวน ๔ ข้อคือ

ข้อ ๓ ความเพียงพอของจำนวนบุคลากรที่ทำงานทะเบียน

ข้อ ๕ ระยะเวลาที่ใช้ในการลงทะเบียน

เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา มี ๒ ข้อ จากจำนวน ๔ ข้อ คือ

ข้อ ๕ ระยะเวลาที่กำหนดให้ครูส่งผลการเรียนของนักเรียน

ข้อ ๒ ความเพียงพอของจำนวนบุคลากรที่ทำงานด้านการวัดผล

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด มี ๔ ข้อ จากจำนวน ๕ ข้อ คือ

- ข้อ ๔ จำนวนหนังสือประกอบการเรียนตามหลักสูตรใหม่
- ข้อ ๒ ความเพียงพอของจำนวนบุคลากรที่ทำงานห้องสมุด
- ข้อ ๕ ขนาดของห้องสมุดต่อจำนวนผู้ใช้
- ข้อ ๖ งบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานห้องสมุด

อภิปรายผลของการวิจัย

ในการอภิปรายผลของการวิจัยนี้ จะอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ
 รูปแบบสำรวจปัญหาการใส่หลักสูตรใหม่ทั้งส่วนที่เป็นแบบตรวจสอบและส่วนที่เป็นมาตรา
 ส่วนประมาณการของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใส่หลักสูตรซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัว
 หนานมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ได้ประสบปัญหาที่พ่วงจะนำมา
 อภิปรายตามลำดับดังนี้

๑. ผู้บริหารโรงเรียน แม้ว่าหลักสูตรใหม่จะเข้ามาแล้วแต่ก็ยังมีผู้บริหารบาง
 คนยังไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ซึ่งน่าจะได้นักช่วยผู้อำนวยการ หรือ
 ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ เพราะก่อนที่จะประกาศใช้หลักสูตรใหม่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ฉบับพุทธศักราช ๒๕๑๘ นี้ กรมวิชาการได้ทำการอบรมผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ใน
 โรงเรียนที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่แล้วและที่กำลังจะเปิดใหม่ด้วยทั่วประเทศ

ปัญหาการใส่หลักสูตรใหม่ที่ผู้บริหารโรงเรียนประสบได้แก่ความเพียงพอของ
 หนังสือหลักสูตร ซึ่งเป็นคู่มือที่ผู้บริหารการศึกษาต้องใช้ศึกษาค้นหา จึงน่าจะทำให้เกิด
 ปัญหาในการใส่หลักสูตรใหม่ได้ แม้ว่าหลักสูตรโรงเรียนมัธยมแบบประสมเดิมใส่หลักสูตร
 คลาย ๆ กับหลักสูตรใหม่ก็ตาม แทรกว่าวิชาต่าง ๆ ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพก็ไม่ควรมองว่า
 การจัดหลักสูตรในหมวดวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ตลอดจนการจัด
 โปรแกรมการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ผู้บริหารก็เห็นว่ามีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะ
 มีปัญหาการขาดแคลนวิทยากร และมีบางโรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติอีกด้วย แม้ว่าโรงเรียน
 มัธยมแบบประสมจะมีปริมาณครูอาจารย์มากกว่าโรงเรียนประเภทอื่นก็ตาม แต่โรงเรียน

ก็ไม่สามารถเปิดวิชาได้กว้างขวางตามความมุ่งหมายของหลักสูตรได้ ต้องจัดเป็นโปรแกรมให้นักเรียนเลือกเรียน เพราะมีปัญหาค่านอาจารย์ผู้สอน เมื่อเป็นดังนี้โรงเรียนที่ขาดแคลนอาจารย์มากจึงมีปัญหาในการจัดโปรแกรมสนองความต้องการหรือให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นได้ แต่ในโอกาสต่อไปโรงเรียนควรสำรวจวิชาชีพในท้องถิ่นเพื่อหาข้อมูลและจัดโปรแกรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นให้ได้ สิ่งที่กรมวิชาการน่าจะทำได้โดยรีบด่วนก็คือให้ผู้บริหารเข้ารับการอบรมให้ทั่วถึง ในการอบรมสัมมนาผู้บริหาร นอกจากจะเน้นด้านการบริหารการใช้หลักสูตรแล้ว ควรจะได้เน้นลักษณะบางอย่างที่สำคัญของผู้บริหาร เช่น ภาวะผู้นำ ความเป็นประชาธิปไตย การส่งเสริมบรรยากาศและสภาพการทำงานของครู การสร้างมนุษยสัมพันธ์และส่งเสริมความร่วมมือในการทำงาน ก็จะเป็นส่วนที่จะเอื้อต่อการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้นกรมสามัญศึกษาควรจัดสรรบุคลากรเฉพาะด้านให้โรงเรียนให้เพียงพอ โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาชีพ ในกรณีที่กรมสามัญศึกษาไม่สามารถจัดสรรให้ได้เพียงพอ โรงเรียนก็อาจแก้ไขได้โดยใช้เงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนจ้างผู้ชำนาญวิชาชีพต่าง ๆ ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วและประสบความสำเร็จ แม้จะไม่มีคุณวุฒิก็ตาม โดยคิดอัตราค่าจ้างเป็นรายชั่วโมงให้ ก็จะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขความขาดแคลนได้ในระยะต้น ซึ่งกรมสามัญศึกษาไม่สามารถจัดสรรอัตราให้ได้ ส่วนเอกสารชุดคู่มือต่าง ๆ กรมวิชาการควรจัดพิมพ์แจกให้ทั่วถึงและพอเพียงโดยรีบด่วน เพราะเอกสารต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญและจำเป็นมากในด้านการใช้หลักสูตรให้บังเกิดผล

๒. หัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ ประสบปัญหาการใช้หลักสูตรมีปัญหาแตกต่างกันออกไป แยกตามหมวดวิชาได้ดังนี้

หมวดวิชาภาษาไทย หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยมีวุฒิปริญญาตรี ๑๒ คน จากจำนวน ๑๕ คน ส่วนอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด ๑๗ คน มีวุฒิปริญญาตรีทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนมากมีวุฒิสูงกว่า ส่วนการเข้าประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่นั้น หัวหน้าหมวดวิชาเขาอบรมมากกว่า ในด้านวิธีสอนหัวหน้าหมวดวิชา

และอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นตรงกันคือการบรรยาย ร่องลงไปใต้แถวแรกแก่กลุ่มคนกว่า
 เพราะเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ในวิชานี้เป็นเรื่องของหลักภาษา วรรณคดีและการประพันธ์
 การสอนจึงใช้วิธีบรรยายและการแบ่งกลุ่มคนกว่า เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ของหมวด
 วิชาคือ เพื่อให้เห็นคุณค่าของภาษาไทยและให้รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวง
 หาความรู้และศึกษาค้นคว้าวิทยาการต่าง ๆ ทั้ในหมวดวิชานี้มีมากได้แก่การขาด
 แคลนอุปกรณการสอน ร่องลงไปคือการขาดแคลนแบบเรียน ส่วนอาจารย์ผู้สอนมีปัญหา
 ในด้านการฝึกทักษะทั้ง ๔ และการเขียนจุดมุ่งหมายถึงพฤติกรรม ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ
 ว่าอาจารย์ผู้สอนไม่ได้รับการอบรมอยู่อีกจำนวนมาก

เรื่องที่ได้รับผิดชอบจะต้องกระทำโดยรีบด่วนก็คือจัดงบประมาณด้านอุปกรณ์
 ให้เพียงพอ หรือจะสามารถทำได้ทางโรงเรียนอาจทำได้โดยติดต่อขอความช่วยเหลือ
 จากหน่วยงาน สถาบันหรือองค์การมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอุปกรณ์อันจำเป็น หรือ
 ในกรณีที่ต้องใช้เงินมากทางโรงเรียนอาจจัดการแสดงหรือกิจกรรมเพื่อหารายได้เพื่อ
 จัดซื้ออุปกรณ์ก็น่าจะทำได้กระทำ สำหรับแบบเรียนควรจัดพิมพ์ให้เพียงพอโดยรีบด่วน
 ในการพิมพ์แบบเรียนภาษาไทยนั้น กรมวิชาการไม่ควรผูกขาดในการเขียนตำราหรือ
 คำเนนการแต่เพียงผู้เดียว แต่ควรเปิดโอกาสให้ครูทรงคุณวุฒิทั้งหลายมีโอกาสได้เขียน
 ตำราเรียนบ้าง โดยการจัดให้มีภาวะประกวดตำราเรียนภาษาไทยอย่างกว้างขวาง เพื่อให้
 ได้ได้แบบเรียนที่ดีและมีมาตรฐาน สำหรับอาจารย์ผู้สอนนั้นควรจะได้รับการอบรมให้
 เข้าใจวิธีสอนและวิธีวัดผลให้เพียงพอ

หมวดวิชาสังคมศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนส่วนมากมีวุฒิ
 ปริญญาตรี การอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่นั้นหัวหน้าหมวดวิชาเขารับการอบรมมากกว่า
 ในด้านวิธีสอนทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นตรงกันคือใช้วิธีบรรยาย
 มากที่สุด ร่องลงไปใต้แถวแรกก็ปรากฏ เพราะวิชานี้เป็นวิชาเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติ
 ศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม อาจเป็นเพราะหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอน
 เห็นว่าวิชาสังคมศึกษาเป็นเรื่องของความจำจึงใช้วิธีสอนแบบบรรยาย และเพื่อให้เกิด

ความรู้ง่างข้างจึงใช้วิธีการอภิปรายควบคู่กันไป เป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีสอนแบบการแก้ปัญหาซึ่งน่าจะใ้หมากในวิชานี้ เพื่อจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่หัวหน้าหมวดวิชาเสนอแนะเป็นอันดับที่ ๕ และเป็นวิธีที่อาจารย์ผู้สอนใ้หมากเป็นอันดับที่ ๖ ปัญหาของหมวดวิชานี้มีมากไ้แก่ ความเพียงพอของแบบเรียน รองลงไปไ้แก่การขาดแคลนอุปกรณ์การสอน นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนยังประสบปัญหามากในเรื่องความเพียงพอของเวลาที่จะใ้นักเรียนค้นคว้า และเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่ใ้สอน ควรจัดงบประมาณค่านอุปกรณ์ใ้เพียงพอ และจัดพิมพ์แบบเรียนใ้เพียงพอโดยรีบด่วน ในขณะที่ยกกันค่านเนื้อหาวิชาควรจะได้คัดเลือกสิ่งที่ไม่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันออกเสียบ้าง เพื่อให้เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับเวลาที่ใ้สอน สำหรับวิธีสอนแบบบรรยายน่าจะใ้ใ้หนอยที่สุด เพราะวิธีนี้ครูเป็นผู้พูดเพียงคนเดียว เป็นส่วนใหญ่ก็อาจเป็นเหตุใ้สอนเนื้อหาวิชาไม่ทันตามหลักสูตร จึงควรอบรมครูใ้เข้าใจเทคนิควิธีสอนต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใ้ใ้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เช่น วิธีสอนแบบแบ่งหมู่ทำงาน ค้นคว้าและอภิปรายใ้หมากแทนที่ครูจะบรรยายเสียคนเดียว ซึ่งน่าจะใ้ผลดีมากกว่า ทำให้เกิดการใ้เรียนดีกว่า ใ้เรียนใ้มากกว่าและกว้างขวางกว่า

หมวดวิชาพลานามัย หัวหน้าหมวดวิชาส่วนมากมีวุฒิค่ากว่าปริญญาตรี ส่วนอาจารย์ผู้สอนส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนมากมีวุฒิสูงกว่า ในค่านการเข้ารับการอบรมหัวหน้าหมวดวิชามีโอกาสเข้ารับการอบรมมากกว่าอาจารย์ผู้สอนมาก ทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นตรงกันคือใ้ใช้วิธีสอนโดยกัรวัดทักษะมากที่สุด รองลงไปไ้แก่การฝึกปฏิบัติ ซึ่งตรงกับจุดประสงค์ของหมวดวิชา คือเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกายใ้สมบูรณ์ มีความแข็งแรง ความรวดเร็วทนทาน ความคล่องแคล่วว่องไว ตลอดจนการนำความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ไปใ้ใ้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม อย่างไรก็ตามวิธีการบรรยายก็เป็นวิธีที่หัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าเป็นใ้จำเป็นอยู่มากสำหรับหมวดวิชานี้ สำหรับการวัดผลทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนใ้ตรงกันคือวิธีการสอบภาคปฏิบัติมากที่สุด วิธีรองลงไปหัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้ใ้ใ้กรสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย แต่อาจารย์ผู้สอนใ้วิธีการสังเกตเป็นอันดับสอง แสดงว่า

อาจารย์ผู้สอนไม่ได้อุบัติตามที่หัวหน้าหมวดวิชาเท่าใดนัก ปัญหาของหมวดวิชานี้ คือค่าน
 อุปกรณ์การสอนส่วนมากเห็นว่ามีแต่ไม่เพียงพอ ที่มีเพียงพอมากที่สุดคือสนาม และเกือบครึ่ง
 หนึ่งมีโรงพลศึกษาโดยเฉพาะ ความเพียงพอของแบบเรียนก็เป็นปัญหามากเช่นเดียวกัน
 ส่วนอาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาในกานบุคคลากรที่จะทำการสอนในการ เปิดวิชาบังคับเลือก
 และวิชาเลือก กังนั้นกรมสามัญศึกษาควรพิจารณาจัดงบประมาณสำหรับซื้ออุปกรณ์ให้แก่
 โรงเรียนเพิ่มขึ้น โรงเรียนก็ควรใช้เงินบำรุงการศึกษาจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการฝึก
 สอนวิชาพลศึกษาตามสมควร สำหรับแบบเรียนนั้นโรงเรียนมัธยมแบบประสมเดิมก็ขาด
 แคลนอยู่แล้ว เมื่อใช้หลักสูตรใหม่ก็คงขาดแคลนเช่นเดิม ทั้งนี้เพราะผู้ที่ได้รับมอบหมาย
 ให้เขียนแบบเรียนขาดความรับผิดชอบ กรมวิชาการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงควรเร่ง
 จัดทำแบบเรียนให้เพียงพอ ในด้านบุคคลากรที่จะทำการสอนวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือก
 นั้นมีปัญหามาก ฉะนั้นสถาบันฝึกหัดครูควรเพิ่มการผลิตครูพลศึกษา ควรเปิดวิทยาลัยพลศึกษา
 เพิ่มขึ้น กรมสามัญศึกษาน่าจะได้ทำความตกลงกับสถาบันผลิตครูพลศึกษาให้โรงเรียนส่ง
 อาจารย์ที่มีความสนใจในการสอนวิชาพลศึกษาได้เข้ารับอบรมหลักสูตรระยะสั้น หรือขอ
 นิสิตฝึกสอนจากสถาบันเหล่านั้นมาช่วยสอนก็จะสามารถแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หัวหน้าหมวดวิชาส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี ส่วนอาจารย์
 ผู้สอนไม่มีผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีเลย และมีบางคนมีวุฒิปริญญาโท ในด้านการอบรม หัวหน้า
 หมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนส่วนมากผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่มาแล้ว วิธี
 สอนที่หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้อาจารย์ผู้สอนใหม่มากที่สุดคือการสาธิตกับการปฏิบัติการใน
 ห้องทดลอง แต่อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีบรรยายมากที่สุด รองลงไปได้แก่การปฏิบัติการในห้อง
 ทดลอง แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยจะได้อุบัติตามที่หัวหน้าหมวดวิชาเท่าใดนัก จุดประสงค์
 สำคัญยิ่งข้อหนึ่งของหมวดวิชานี้คือการปลูกฝังให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหาโดยระเบียบวิธี
 การทางวิทยาศาสตร์ การแบ่งกลุ่มคนควานจะเป็นวิธีสอนที่ดี ซึ่งหัวหน้าหมวดวิชาแนะนำ
 ให้ใหม่เป็นอันดับ ๔ ส่วนอาจารย์ผู้สอนใช้วิธีนี้เป็นอันดับ ๒ ปัญหาของหมวดวิชานี้
 มีมากที่สุดคือ ความรู้ความสามารถของครูในการจัดระดับคะแนน และการจัดกิจกรรมสง

เสริมทางคานวิชาการ ส่วนอาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาในคานความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนคนคว่ำกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่สอน ปัญหาการจัดระดับคะแนน เจ้าหน้าที่วัดผลซึ่งผ่านการอบรมในเรื่องนี้มาแล้วควรมีบทบาทในการให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี ส่วนปัญหาในเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางคานวิชาการของหมวดวิชานี้ คีแกนเทศ หัวหน้าหมวดวิชา และอาจารย์ผู้สอนควรจัดประชุมสัมมนาวิเคราะห์ผลของหาวิธีการว่าจะจัดกิจกรรมอะไรไค่บ้าง ทำอย่างไร วิธีใด แล้วเขียนเป็นคู่มือเพื่อเป็นแนวทางแก่อจารย์ผู้สอนต่อไป เรื่องเวลาสำหรับการคนคว่ำไม่เพียงพออาจารย์ผู้สอนควรให้นักเรียนคนคว่ำนอกเวลาเรียน หรือทางโรงเรียนอาจเปิดชั่วโมงเรียนระหว่างเวลา ๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. ก็จะสามารถทำให้นักเรียนมีชั่วโมงว่างพอที่จะคนคว่ำได้ โดยทางโรงเรียนต้องจัดบริหารห้องสมุดใหม่ประสิทธิภาพและมีหนังสือสำหรับให้นักเรียนไค่คนคว่ำเพียงพอ

หมวดวิชาคณิตศาสตร์ หัวหน้าหมวดวิชาส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี ส่วนอาจารย์ผู้สอนมีวุฒิปริญญาโท ๒ คน นอกนั้นปริญญาตรี แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิสองกว่าหัวหน้าหมวดวิชา ในคานการอบรมหัวหน้าหมวดวิชาผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่มาแล้ว แต่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่ไค่ผ่านการอบรม ในคานวิธีสอนหัวหน้าหมวดวิชาเสนอแนะให้ใช้วิธีบรรยายกับการฝึกทักษะมากที่สุด รองลงไค่คือวิธีแก้ปัญหา ซึ่งตรงกับวิธีที่อาจารย์ผู้สอนใช้ จุดประสงค์ของวิชานี้ก็เพื่อให้รู้จักคุณค่าของคณิตศาสตร์ ให้รู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ให้เคยชินต่อการแก้ปัญหาและสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันไค่ ฉะนั้นการสอนวิธีการฝึกปฏิบัติจึงมีความจำเป็นอยู่มาก เพราะจะทำให้นักเรียนเป็นคนที่มีรู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แต่วิธีสอนโดยการแก้ปัญหาหัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้อาจารย์ผู้สอนใช้เป็นอันดับ ๔ และอาจารย์ผู้สอนใช้เป็นอันดับ ๕ คานวิธีวัดผลหัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้ใช้วิธีการตรวจผลงานมากที่สุด รองลงไค่ได้แก่การสอบขอเขียนแบบอัตรันยและปรนัย แต่อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอบขอเขียนแบบอัตรันยและปรนัยมากที่สุด รองลงไค่ได้แก่การตรวจผลงาน ปัญหาในหมวดวิชานี้คือการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางคานวิชาการของหมวดวิชา และการขาดแคลนแบบเรียน

นอกจากนั้นความรู้อื่นๆ ทางคณิตศาสตร์ก็ก่อให้เกิดปัญหาในการเลือกเรียนรายวิชาต่อไป

ปัญหาในเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางด้านวิชาการของหมวดวิชานี้ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนควรมีบทบาทในเรื่องนี้เป็นพิเศษโดยการจัดตั้งชุมนุมทางวิชาการ เช่นชุมนุมคณิตศาสตร์หรือศูนย์คณิตศาสตร์และจัดกิจกรรมเป็นครั้งคราวตามโอกาส เช่นเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ใหม่ ๆ ในเรื่องคณิตศาสตร์ ประกอบตอบปัญหาทางคณิตศาสตร์ ภายในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน บริการตอบปัญหาทางคณิตศาสตร์ หรือจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่อ่อนทางวิชาคณิตศาสตร์ เป็นต้น ส่วนเรื่องการจัดรูปแบบเรียนนั้น เนื่องจากมีวิชาเลือกมากแบบเรียนและหนังสือประกอบจึงมีมาก ซึ่งเป็นเรื่องของกรมวิชาการโดยตรง แต่กรมวิชาการมีกำลังคนน้อย คนเขียนตำราที่ไม่มี ฉะนั้นกรมวิชาการควรร่วมมือกับศึกษานิเทศก์จัดทำแบบเรียนให้เพียงพอโดยด่วน ถ้าเป็นไปได้ควรเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในเรื่องนี้โดยวิธีเปิดประกวดการเขียนแบบเรียนตามหัวข้อหรือเรื่องที่กำหนดให้ เล่มใดชนะการประกวดกรมวิชาการก็ซื้อลิขสิทธิ์เพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบเรียนต่อไป ส่วนเรื่องความรู้อื่นๆ ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ก่อให้เกิดปัญหาในการเลือกเรียนรายวิชาต่อไปนั้น กลุ่มโรงเรียนควรประชุมสัมมนาปัญหาเหล่านั้น แล้วกำหนดกฎเกณฑ์วิชาที่จะต้องผ่านก่อนก่อนที่จะเลือกเรียนรายวิชาต่อไป แล้วเสนอแนะผู้จัดทำหลักสูตรเพื่อแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

หมวดวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี หัวหน้าหมวดวิชาส่วนมากผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่มาแล้ว ส่วนอาจารย์ผู้สอนส่วนมากยังไม่ได้เข้ารับการอบรม ซึ่งเป็นเรื่องที่กรมวิชาการและหน่วยศึกษานิเทศก์น่าจะจัดให้มีการอบรมอาจารย์ผู้สอนให้ทั่วถึงโดยด่วน วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำคือการบรรยายกับการฝึกทักษะมากที่สุด อาจารย์ผู้สอนก็ใช้วิธีการบรรยายและการฝึกทักษะมากที่สุด เช่นเดียวกัน แสดงว่าทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนยังใช้วิธีที่ผู้สอนพูดเสียเองเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการฝึกทักษะนั้นนับว่ามีความจำเป็นมากสำหรับวิชานี้ เพราะวิชานี้มีจุดประสงค์สำคัญคือ ให้ฟัง เข้าใจ พูดได้ อ่านออกเสียงและเขียน

ได้ถูกต้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ การศึกษาเพิ่มเติม และ เพื่อประโยชน์ในการค้นหาหาความรู้ อย่างไรก็ตามการฝึกปฏิบัติก็จำเป็นต้องมีความจำเป็นอยู่มากสำหรับวิชานี้ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้ใช้ป็นอันดับ ๕ และ อาจารย์ผู้สอนใช้ป็นอันดับที่ ๔ วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำและอาจารย์ผู้สอนใช้ตรงกัน คือใช้วิธีการตรวจผลงานมากที่สุด รองลงไปได้แก่การสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย วิธีวัดผลส่วนมากอาจารย์ผู้สอนออกข้อสอบเอง มีบางครั้งที่คณะกรรมการของกลุ่มโรงเรียนออกข้อสอบ แสดงว่ากลุ่มโรงเรียนยังมีบทบาทน้อย ปัญหาที่ประสบมากในหมวดวิชานี้ได้แก่การขาดแคลนแบบเรียนและอุปกรณ์การสอน การประเมินผลให้ครบทั้ง ๔ ทักษะ และการจัดเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ดังนั้นกรมวิชาการควรจัดพิมพ์แบบเรียนให้เพียงพอโดยด่วน ส่วนเรื่องอุปกรณ์การสอนมีความจำเป็นมากในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องฝึกทักษะการฟังและการพูด การให้นักเรียนได้เขียนและได้พูดบ่อย ๆ และได้ฟังสำเนียงที่ถูกต้อง มีความจำเป็นอย่างยิ่ง กรมสามัญศึกษาควรจัดตั้งงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับซื้ออุปกรณ์ในการฝึกทักษะให้แก่โรงเรียน โรงเรียนก็อาจจัดหาแผ่นเสียงบทเรียนภาษาอังกฤษหรือเทปอัดเสียงภาษาอังกฤษเพื่อฝึกนักเรียนให้ออกเสียงได้ถูกต้อง ถ้าเป็นไปได้อาจจ้างชาวต่างประเทศเป็นรายชั่วโมงอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้งก็จะทำให้การเรียนการสอนวิชานี้ได้ผลดียิ่งขึ้น ในขณะที่เกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนทุกคนควรได้รับการอบรมให้เข้าใจเทคนิควิธีสอนที่ถูกต้อง เพราะอาจารย์ผู้สอนส่วนมากยังไม่เคยผ่านการอบรมจึงทำให้เกิดปัญหาในด้านการสอนและการประเมินผลให้ครบทั้ง ๔ ทักษะซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ การจัดเนื้อหาวิชาให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้นั้น กลุ่มโรงเรียนควรจะได้ทำการสำรวจชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในท้องถิ่นว่าส่วนใหญ่นั้นมีความเป็นอยู่อย่างไรแล้วเสนอแนะกรมวิชาการเพื่อกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนจะได้นำวิชาความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ ต่อไป

หมวดวิชาศิลปศึกษา ทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนเกือบทั้งหมดมีวุฒิ

ต่ำกว่าปริญญาตรี ด้านการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่หัวหน้าหมวดวิชาเข้ารับการ
 อบรมแล้ว แต่อาจารย์ผู้สอนส่วนมากไม่ได้เข้ารับการอบรม วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำ
 นำให้ใช้มากที่สุดคือการฝึกปฏิบัติ รองลงไปได้แก่การสาธิต **การศึกษานอกสถานที่**...แต่
 อาจารย์ผู้สอนใช้การฝึกทักษะมากที่สุด รองลงไปได้แก่การสาธิต แสดงว่าอาจารย์ผู้สอน
 ไม่ค่อยได้ปฏิบัติตามที่หัวหน้าหมวดวิชาแนะนำให้ใช้เท่าใดนัก จุดประสงค์ของหมวดวิชานี้
 คือส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสดงออกทางศิลปะได้เองโดยเสรี และนำเอาความ
 รู้ทางศิลปะไปใช้ ฉะนั้นวิธีสอนโดยการฝึกทักษะและการฝึกปฏิบัติ น่าจะเป็นวิธีที่ถูกต้อง
 ในขณะที่เกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่ ได้เห็นผลงานต่าง ๆ ก็เป็นทางหนึ่งที่จะทำให้เกิด
 ความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี วิธีวัดผล ทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนมีความ
 คิดเห็นตรงกันคือ ใช้วิธีการสอบภาคปฏิบัติมากที่สุด รองลงไปได้แก่การตรวจผลงาน ปัญหา
 ของหมวดวิชานี้คือการขาดแคลนแบบเรียน การร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนจัดการประชุม
 สัมมนาหรืออบรมครูให้เข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่ การเปิดรายวิชาตามความถนัด
 และความสนใจของนักเรียนกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่ให้สอน และ
 การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม แสดงให้เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนยังมีบทบาทน้อย ผู้มี
 หน้าที่เกี่ยวข้องของนาจะใคร่เห็นในกลุ่มโรงเรียนได้แสดงบทบาทให้โดยผลตามวัตถุประสงค์
 ของกลุ่ม คือให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม จึงน่าที่กลุ่มโรงเรียน
 จะได้จัดประชุมสัมมนาโรงเรียนในกลุ่ม เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชานี้ได้เข้าใจ
 หลักสูตรใหม่อย่างแท้จริง โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานพิเศษที่มหาวิทยาลัยศิลปศึกษา
 เป็นวิทยากรรวม ปัญหาที่จะต้องแก้ไขโดยรีบด่วนคือการเปิดรายวิชาตามความถนัดและ
 ความสนใจของนักเรียน ปัญหาสำคัญในเรื่องนี้คือการขาดแคลนบุคลากร เรื่องนี้อาจ
 แก้ไขได้โดยขอความร่วมมือจากสถาบันที่ผลิตบุคลากรทางด้านนี้ขอส่งอาจารย์ในโรงเรียน
 เข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางด้านการสอน ส่วนเนื้อหาวิชาที่ไม่
 สัมพันธ์กับเวลาที่ให้สอนก็อาจแก้ไขได้โดยเมื่อได้ใช้หลักสูตรได้สักระยะหนึ่งก็ควรจัดให้
 มีการประชุมสัมมนาเพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วจัดเนื้อหาวิชาเสียใหม่ให้เหมาะสม หรืออาจ

ออกแบบสำรวจสอบถามผู้ให้หลักสูตร เพื่อหาข้อบกพร่องและทำการปรับปรุง เนื้อหาใหม่คือไป
 ในด้านการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญ
 เกี่ยวกับเรื่องนี้ไปให้ความรู้แก่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาใหม่ ความเข้าใจโดยของแท้

หมวดวิชาชีพหรือศิลปปฏิบัติ หัวหน้าหมวดวิชามีวุฒิปริญญาตรี เกือบเท่ากับผู้มีวุฒิ
 ค่ากว่าปริญญาตรี ส่วนอาจารย์ผู้สอนส่วนมากมีวุฒิค่ากว่าปริญญาตรี หัวหน้าหมวดวิชาและ
 อาจารย์ผู้สอนส่วนมากผ่านการอบรมเกี่ยวกับการให้หลักสูตรใหม่มาแล้ว วิธีสอนที่หัวหน้า
 หมวดวิชาแนะนำให้ใหม่มากที่สุดคือการสาธิต รองลงไปคือการฝึกปฏิบัติและการฝึกทักษะ
 ส่วนอาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการบรรยายมากที่สุด รองลงไปคือการฝึกปฏิบัติและการฝึกทักษะ
 แสดงว่าความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชากับอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอยู่บ้าง หมวดวิชานี้
 มีทั้งวิชาเกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม และวิชาช่างอุตสาหกรรม จุดประสงค์สำคัญ
 ก็เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันได้ การเรียน
 ก็มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชำนาญ ฉะนั้นวิธีสอนด้วยการบรรยายก็ยัง
 มีความจำเป็น แต่ที่สำคัญที่สุดซึ่งหัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นตรงกันก็คือ
 การสอนโดยวิธีการฝึกปฏิบัติและการฝึกทักษะ การเรียนการสอนส่วนใหญ่คือการลงมือปฏิบัติ
 จริง การสาธิตจึงเป็นวิธีสอนที่มีความสำคัญ ในด้านการวัดผลทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและ
 อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นตรงกันคือการสอบภาคปฏิบัติและการตรวจผลงาน สถานที่และ
 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนสำหรับหมวดวิชานี้ที่สำคัญและจำเป็นมากคือ โรงฝึกงาน เรือน
 เพาะชำ ห้องปฏิบัติการ วัสดุฝึกงานและเครื่องจักรกลต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนมัธยมแบบประสม
 ส่วนใหญ่มีแต่ยังไม่เพียงพอเนื่องจากจำนวนผู้เรียนมีมาก ปัญหาในหมวดวิชาที่พบคือ การ
 ขาดแคลนแบบเรียน การรวมกับกลุ่มประชุมหรืออบรมครูให้เข้าใจในหลักสูตร จำนวนนัก
 เรียนที่เลือกเรียนในแต่ละรายวิชาและการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์
 ต่อการเรียนการสอน การมีเครื่องมือเครื่องใช้และแบบเรียนไม่เพียงพอนับว่าเป็นอุปสรรค
 สำคัญ น่าจะได้รับการแก้ไขโดยด่วน โดยปรกฏโรงเรียนมัธยมแบบประสมทุกโรงเรียนมีโรง
 ฝึกงานและห้องปฏิบัติการตลอดจนเครื่องจักรกลต่าง ๆ เพราะหลักสูตรโรงเรียนมัธยม

แบบประสมได้ เปิดสอนวิชาศิลปะปฏิบัติมาก่อนการประกาศใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษา ตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘ แต่เนื่องจากจำนวนนักเรียนมีมากขนาดของโรงฝึกงานจึงไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน อาจแก้ไขได้โดยขยายเวลาเรียนในวันหนึ่ง ๆ ให้มีชั่วโมงมากขึ้น คือเปิดเรียนระหว่างเวลา ๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. ก็จะสามารถจัดนักเรียนเข้าเรียนในโรงฝึกงานได้ทั่วถึง หรืออาจจัดเรียนสองรอบ หรืออาจขอความร่วมมือจากโรงงานในท้องถิ่นเพื่อส่งนักเรียนเข้าฝึกงานในโรงงานจริง ๆ ในเรื่องการขาดแคลนแบบเรียนวิชาศิลปะปฏิบัตินั้นผู้สอนอาจเลือกใช้จากหนังสือตำราที่มีอยู่แล้วและมีเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกันใช้ประกอบการสอนไปก่อนจนกว่ากรมวิชาการจัดทำแบบเรียนเสร็จก็อาจจะบังเกิดผลดีตามสมควร ในด้านการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนนั้นเป็นเรื่องยากสำหรับผู้สอน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ควรจัดทำคู่มือเสนอแนะในการที่จะนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ได้อย่างไรหลาย ๆ อย่าง หลาย ๆ วิธี เพื่อให้ผู้สอนได้มีโอกาสเลือกใช้ตามความเหมาะสมก็จะ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปะปฏิบัติ เป็นอย่างยิ่ง

๓. เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน ส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี และมีวุฒิปริญญาโท ๑๓ คน จากจำนวน ๓๕ คน ส่วนมากเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่มาแล้ว ที่เข้าอบรมมากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา ส่วนเจ้าหน้าที่ทะเบียนเข้ารับการอบรมน้อยที่สุด ปัญหาเฉพาะงานที่เจ้าหน้าที่ประสบแยกได้ดังนี้

เจ้าหน้าที่แนะแนว เจ้าหน้าที่แนะแนวมีปัญหามากในด้านการขาดแคลนเจ้าหน้าที่แนะแนว ซึ่งโรงเรียนมัธยมแบบประสมส่วนมากมีนักเรียนเกินกว่าพันคนขึ้นไป แต่จำนวนเจ้าหน้าที่มีจำกัด การให้บริการด้านนี้จึงไม่ทั่วถึง ปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ การจำกัดเวลาให้การแนะแนวให้แก่ักเรียน ซึ่งจากการสำรวจพบว่าเจ้าหน้าที่แนะแนวนอกจากจะมีจำนวนจำกัดแล้วยังต้องทำการสอนอีกด้วย ฉะนั้นเวลาสำหรับให้บริการแนะแนวก็คงจะทำได้เฉพาะชั่วโมงที่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการสอน เกี่ยวกับเรื่องนี้โรงเรียนควรจัดเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับด้านแนะแนวให้เพียงพอ ถ้าไม่สามารถทำได้ก็ควรให้เจ้าหน้าที่

ที่มีอยู่ได้ทำหน้าที่เต็มเวลาโดยไม่ต้องให้มีชั่วโมงสอน และควรจัดห้องสำหรับการแนะแนวโดยเฉพาะให้เป็นสัดส่วน งานแนะแนวมีความจำเป็นต่อการใช้หลักสูตรใหม่มากในด้านการเลือกวิชาเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ถางานการแนะแนวปฏิบัติไม่ได้ผลเต็มที่ก็จะเป็นผลให้เกิดปัญหาในด้านการเรียนการสอนมากขึ้น เป็นทวีคูณในอนาคต ชอณาขมคิดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่แนะแนวก็คือเจ้าหน้าที่แนะแนวรู้แต่เทคนิคการแนะแนวอย่างเดียวย่อมไม่พอ แต่ต้องมีความรู้ในเรื่องหลักสูตรใหม่เป็นอย่างดี ฉะนั้นเจ้าหน้าที่แนะแนวควรได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ให้เข้าใจโดยถ่องแท้และลึกซึ้งจริง ๆ จนสามารถแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี ในกรณีที่เจ้าหน้าที่แนะแนวไม่เพียงพอ ผู้ที่จะทำการแนะแนวให้นักเรียนได้ดีที่สุดก็คือครูประจำชั้นซึ่งใกล้ชิดนักเรียนและนักเรียนให้ความไว้วางใจ ฉะนั้นทางโรงเรียนควรจัดประชุมเพื่อให้ความรู้ด้านการแนะแนวและให้ครูประจำชั้นทุกคนได้เข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรเพื่อจะได้สามารถทำการแนะแนวด้านการเรียนแก่นักเรียนได้

เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่ทะเบียนประสบปัญหามากในด้านการขาดแคลนบุคลากรที่ทำงานในหน้าที่ทะเบียนกับระยะเวลาที่ใช้ในการลงทะเบียน เป็นที่น่าสังเกตว่าปัญหาสองประการนี้มีความสัมพันธ์กันมาก นั่นคือเมื่อเจ้าหน้าที่ทะเบียนมีน้อยระยะเวลาสำหรับการลงทะเบียนก็ย่อมต้องไขว่คว้า จากการสำรวจพบว่าเจ้าหน้าที่คานนี้ต้องทำการสอนด้วย บึงกว่านั้นยังไม่ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนเพียงพออีกด้วย นับเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนควรแก้ไขโดยด่วน โดยเพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียนในโรงเรียน และควรจัดระยะเวลาในการลงทะเบียนให้สมดุลย์กันระหว่าง จำนวนเจ้าหน้าที่ จำนวนนักเรียน และระยะเวลา รวมทั้งแบบพิมพ์ต่าง ๆ ควรจะได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้ใช้ได้สะดวกและรวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอีกด้วย

เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษาประสบปัญหามากในด้านการระยะเวลาที่กำหนดให้ครูส่งผลการเรียนของนักเรียนและการขาดแคลนบุคลากร

ที่จะทำงานในค่านนี้ แสดงว่านอกจากเจ้าหน้าที่มีน้อยแล้วการปฏิบัติงานก็ไม่สามารถ
 เป็นไปตามแผนอีกด้วย เพราะการส่งผลการเรียนลาซา ยิ่งกว่านั้นระเบียบการวัดผลตาม
 หลักสูตรใหม่ก็เขียนไว้ไม่รัดกุมซึ่งเป็นปัญหาอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน เพราะผู้ปฏิบัติ
 ใคอ่านระเบียบแล้วยังไม่เข้าใจชัดเจนในแนวทางที่จะปฏิบัติ การปรับปรุงแก้ไขระเบียบ
 การวัดผลจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่กรมวิชาการน่าจะได้จัดทำเพื่อให้เจ้าหน้าที่วัดผล
 การศึกษาได้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องในแนวทางเดียวกัน ในค่านการที่อาจารย์ผู้สอน
 ส่งผลการเรียนลาซาเป็นผลให้เจ้าหน้าที่วัดผลซึ่งมีน้อยอยู่แล้วจะทำงานได้ลาซายิ่งขึ้น
 เรื่องนี้ผู้บริหารควรจะได้เอาใจใส่ตรวจตราดูแลให้อาจารย์ผู้สอนส่งผลการเรียนให้ทัน
 ตามกำหนด ควรประชุมชี้แจงให้ที่ประชุมเข้าใจ รู้จักรับผิดชอบต่องาน และผู้บริหารควร
 ติดตามผลงานโดยเคร่งครัด

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประสบปัญหามากในค่านการขาดแคลน
 หนังสือประกอบการเรียนตามหลักสูตรใหม่ ขาดแคลนบุคลากรที่ทำงานห้องสมุด ขนาด
 ของห้องสมุดต่อจำนวนผู้ใช้และงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุด ขอนำสังเกตก็คือ
 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประสบปัญหามากกว่าเจ้าหน้าที่อื่น ๆ นอกจากนั้นยังพบว่าครูและนัก
 เรียนยังไม่ค่อยให้ความร่วมมืออีกด้วย ครูมักใช้วิถีชีวิตในการยืมหนังสือ นักเรียนขโมย
 หนังสือ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าเรื่องห้องสมุดยังไม่ได้รับความร่วมมือจาก
 นักเรียนและอาจารย์เป็นอย่างมาก ยิ่งกว่านั้นผู้บริหารโรงเรียนก็ยังเห็นความสำคัญของ
 ห้องสมุดน้อยไป งบประมาณเกี่ยวกับการนี้ก็ได้น้อยไม่เพียงพอ ซึ่งหลักสูตรใหม่เน้นค่าน
 วิธีสอนโดยให้นักเรียนคนกว่าอยู่มาก ฉะนั้นหนังสือประกอบต่าง ๆ ทางโรงเรียนน่าจะ
 จัดหาไว้ให้เพียงพอ ขนาดของห้องสมุดก็น่าจะได้รับการปรับปรุงและขยายให้ได้สัดส่วน
 กับจำนวนผู้ใช้ บุคลากรก็ควรจัดให้เพียงพอเช่นเดียวกัน ในการใช้หลักสูตรประโยค
 มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘ ห้องสมุดมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน
 มาก เพราะรายวิชาต่าง ๆ มีให้นักเรียนได้เลือกเรียนมากมาย นักเรียนต้องใช้ห้อง
 สมุดเพื่อค้นคว้าหาความรู้ แต่หนังสือประกอบการเรียนขาดแคลน โรงเรียนจัดสรรงบ

ประมาณให้ห้องสมุดจำกัด ตำราเรียนบางอย่างก็มีราคาแพง เงินบำรุงการศึกษา
โรงเรียนมักจะใช้ในกิจกรรมด้านอื่นเสียเป็นส่วนใหญ่ ถ้าจะให้การเรียนการสอนตาม
หลักสูตรใหม่ได้ผลผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อห้องสมุดใหม่มากกว่าเท่าที่เป็นอยู่ ส่วน
ในด้านการขาดแคลนเจ้าหน้าที่นั้นโรงเรียนอาจแก้ปัญหาได้โดยให้นักเรียนที่สนใจและ
สมัครใจมาช่วยงานห้องสมุดในตอนเช้าก่อนเข้าเรียน ตอนกลางวันและตอนเย็นหลัง
โรงเรียนเลิก หรืออาจให้ครูที่มีชั่วโมงว่างและมีชั่วโมงสอนน้อยได้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่
ห้องสมุดบางทีจะเป็นการแก้ปัญหาในเรื่องการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ห้องสมุดลงได้บ้าง

กล่าวโดยส่วนรวมแล้วอาจกล่าวได้ว่าการใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๑๘ ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมนั้นมีปัญหาที่อยู่ในเกณฑ์
"ระดับปัญหาหนัก" อยู่ในเกณฑ์น้อย นับตั้งแต่ปัญหาของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวด
วิชาทุกวิชา อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน ได้แก่เจ้าหน้าที่แนะแนว
เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษาและเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ทั้งนี้เพราะโรงเรียน
มัธยมแบบประสมทั้ง ๒๐ โรงเรียน มีหลักสูตรสำหรับใช้ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมโดย
เฉพาะ ซึ่งมีส่วนคล้ายกับหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘
เช่น การจัดการเรียนแบบหน่วยกิต การเรียนเป็นคาบ การมีวิชาบังคับและวิชาเลือก
ซึ่งโรงเรียนมัธยมแบบประสมได้ใช้หลักสูตรแบบนี้มาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว โดย
เฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนมัธยมแบบประสมมีงบประมาณในการดำเนินงานมาก ทั้งในด้าน
ก่อสร้างอาคารเรียน โรงฝึกงาน เครื่องจักรกลต่าง ๆ สำหรับฝึกสอนวิชาศิลปปฏิบัติ
ตลอดจนการจัดสรรบุคลากร จึงทำให้โรงเรียนมัธยมแบบประสมมีความพร้อมในหลาย ๆ
ด้าน เมื่อกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรใหม่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพร้อม
กันทั่วประเทศ โรงเรียนมัธยมแบบประสมจึงสามารถดำเนินการได้โดยมีปัญหที่อยู่ใน
ระดับ"ปัญหาหนัก" น้อย ปัญหาที่พบมากคือการขาดแคลนแบบเรียน หนังสือหลักสูตร คู่มือ
ประกอบหลักสูตร และคู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรใหม่ ซึ่งไม่ใช่ปัญหาการใช้
หลักสูตรโดยตรง แต่เป็นเรื่องของความไม่พร้อมด้านการวางแผนของกรมวิชาการ

และกระทรวงศึกษาธิการ ในคานมุกลากรที่ขาดแคลนได้แก่เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ สิ่งที่ต้อง
แก้ไขโดยรีบด่วนคือ จัดทำหนังสือเอกสารหลักสูตร แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
ให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนจัดสรรเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ให้เพียงพอทั้ง
เจ้าหน้าที่แนะแนว เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษาและเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
และควรให้เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านี้ทำงานเพียงคนเดียวโดยไม่ต้องทำการสอน เพื่อ
ให้มีเวลาพอที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง ก็
จะเป็นการขจัดปัญหาต่าง ๆ ให้เหลือน้อยลงหรือให้หมดไปในที่สุด

ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจปัญหาการใช้หลักสูตรใหม่ในโรงเรียน
มัธยมแบบประสมอย่างกว้างๆ เพื่อให้ทราบปัญหาในทุกด้าน ถ้าจะมีการวิจัยต่อไปควร
วิจัยเฉพาะปัญหาการใช้หลักสูตรในแต่ละหมวดวิชาให้ละเอียดลึกซึ้งลงไป

๒. การวิจัยครั้งนี้ได้ทำขณะที่หลักสูตรเพิ่งเริ่มใช้ไปได้เพียงระยะเวลา
๑ ภาคเรียนเท่านั้น ฉะนั้นเราอาจทำการวิจัยเช่นนี้ซ้ำได้อีกเมื่อเวลายาวไปมากกว่า
นี้

๓. กลุ่มประชากรที่ใช้ในครั้งนี้เป็นกลุ่มประชากรซึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษา
เท่านั้น ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปในโรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษาและโรงเรียน
ราษฎร์ด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย